

Dosarul nr. 2ra-780/21

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei (jud. H. Craveț)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. D. Corolevschi, O. Mironov, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

09 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Doscalciuc Dedina și Cobîlaș Valentina,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Doscalciuc Dedina și Cobîlaș Valentina împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Burcovschi Grup” cu privire la repararea prejudiciului,

împotriva deciziei din 26 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Doscalciuc Dedina și Cobîlaș Valentina și a fost menținută hotărârea din 18 decembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei,

constată:

La data de 25 octombrie 2019, Doscalciuc Dedina și Cobîlaș Valentina au depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Burcovschi Grup” cu privire la repararea prejudiciului.

În motivarea acțiunii reclamantele au invocat că în primăvara anului 2016, au fost încheiate cu SRL „Burcovschi-Grup” contractele de arendă nr.114 și nr.115, care de fapt nu au fost semnate de către ele, semnăturile lor fiind falsificate. Necătând la aceasta, producția agricolă pentru utilizarea terenurilor nu le-a fost achitată. Astfel, Cobîlaș Valentina și Doscalciuc Dedina au suferit stres, retrairi și neplăceri în legătură cu situația creată, adresându-se la medicul de familie și instituțiile curative de sănătate.

Au susținut că la data de 22 iulie 2019, s-au adresat cu somație către pârât pentru a soluționa amiabil litigiul, care însă, a fost lăsată fără răspuns.

Reclamantele au solicitat, drept recompensă pentru stresul și neplăcerile primite din partea pârâtului și ca prejudiciu moral și material, plata agricolă a anului 2016 în cuantum de 15 tone de porumb.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei,

acțiunea depusă de Doscalciuc Dedina și Cobîlaș Valentina a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 09 ianuarie 2020 Doscalciuc Dedina și Cobîlaș Valentina au declarat apel împotriva hotărârii din 18 decembrie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 26 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Doscalciuc Dedina și Cobîlaș Valentina și a fost menținută hotărârea din 18 decembrie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că Doscalciuc Dedina, conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren anexat la dosar, a obținut dreptul de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX amplasat în com. Alexăndreni, r-nul Sîngerei. La rândul său, Cobîlaș Valentina a obținut dreptul de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX amplasat în com. Alexăndreni, r-nul Sîngerei. La data de 14 noiembrie 2013, Cobîlaș Valentina i-a donat lui Doscalciuc Serghei terenul său cu nr. cadastral XXXXX.

Instanța de apel a mai constatat că, potrivit contractului de arendă a terenului nr. 114 din 04 ianuarie 2016, încheiat între Doscalciuc Dedina – arendator și SRL „Burcovschi Grup”- arendaș, terenul cu nr. cadastral XXXXX a fost dat în arendă pârâtei pe un termen de 3 ani. Iar, în baza contractului de arendă a terenului nr. 115 din 04 ianuarie 2016, Cobîlaș Valentina a transmis SRL „Burcovschi Grup” în arendă terenul nr. cadastral XXXXX pe un termen de 3 ani. Conform adeverințelor eliberate de Primarul comunei Alexăndreni, în anul 2016 terenurile cu nr. cadastrale XXXXX s-au aflat în arendă la SRL „Burcovschi Grup”, în anul 2016 fiind înșămânțat cu rapiță.

Instanța de apel a menționat că, pentru apariția răspunderii civile delictuale este necesar să existe un fapt juridic, iar, temeiul răspunderii delictuale constituie componenta delictului civil. La rândul său, componenta delictului civil constituie o totalitate de elemente formulate de legiuitor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii civile delictuale. Componenta delictului civil include următoarele elemente: prejudiciu, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu, și vinovăția făptuitorului. Lipsa unuia dintre elemente exclude răspunderea civilă delictuală. În special, pentru angajarea răspunderii ca urmare a prejudicierii sănătății, în sensul art. 1418 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), prejudiciul apare sub forma venitului ratat ca urmare a pierderii sau reducerii capacității de muncă, precum și sub forma daunei reale – cheltuieli suportate în legătură cu vătămarea sănătății.

Curtea de Apel Bălți a mai indicat că potrivit art. 1416 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), prejudiciul se repară în natură sau prin echivalent bănesc. Repararea prejudiciului în natură se realizează prin: restituirea bunurilor sustrate, înlocuirea bunurilor distruse cu altele de același gen și calitate, repararea bunului etc. În toate cazurile, despăgubirea urmează a fi acordată în raport cu prejudiciul suferit de persoana vătămată. La rândul său, repararea prejudiciului moral, așa după cum prevede norma art. 1422 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), se repară exclusiv, prin echivalent bănesc.

La caz, instanța de apel a conchis că nu s-a făcut dovada întinderii prejudiciului, cuantumul acestuia și nici legătura de cauzalitate între pretinsa faptă a intimitei și pretinsul prejudiciu. Totodată, nu se constată pe dosar nici vinovăția SRL „Burcovschi Grup” în pretinsul fals al semnăturii apelantelor din contractele de arendă. Mai mult ca atât, modalitatea reparării prejudiciului material și moral cerută de apelante – în mărimea a 15 tone de porumb, nu se încadrează în prevederile legale, or, dauna adusă sănătății și suferințele morale nu poate fi înlocuită cu anumite bunuri și se repară exclusiv prin echivalent bănesc.

La data de 04 martie 2021 Doscalciuc Dedina și Cobîlaș Valentina au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 26 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți și hotărârii din 18 decembrie 2019 a Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului, recurentele au invocat dezacordul cu soluția instanței de apel, reiterând circumstanțele de fapt indicate în cererea de chemare în judecată.

Suplimentar, recurentele au menționat că faptul folosirii prin înșelăciune de către directorul SRL „Burcovschi Grup” a terenurilor lor, se confirmă prin certificatele eliberate de Primăria comunei Alexăndreni.

Au notat că Valentina Cobîlaș a donat terenul său, de care s-a folosit Bencovschi Victor, nepotului ei Doscalciuc Serghei, cu condiția de a se folosi de terenul agricol după decesul ei, în timpul vieții dânsa având nevoie de mâncare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 26 noiembrie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentelor la data de 19 ianuarie 2021, fiind recepționată la 22 ianuarie 2021 (f.d. 127-129).

Astfel, recursul declarat la data de 04 martie 2021, este în termen.

La 12 aprilie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimitei SRL „Burcovschi Grup”, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 164-165).

Referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Doscalciuc Dedina și Cobîlaș Valentina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevelopativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza

Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Doscalciuc Dedina și Cobîlaș Valentina, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Doscalciuc Dedina și Cobîlaș Valentina, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Doscalciuc Dedina și Cobîlaș Valentina se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic